

ASPECTE ALE PREDĂRII DISCIPLINEI "CONTABILITATEA PERSOANELOR FIZICE - ÎNTREPRINZĂTORI ȘI PROFESIONIȘTI"

ASPECTS OF TEACHING THE DISCIPLINE "ACCOUNTING FOR INDIVIDUALS - ENTREPRENEURS AND PROFESSIONALS"

CZU: 378.147:657

DOI: <https://doi.org/10.53486/isc2025.30>

CAUȘ Lidia

Academia de Studii Economice din Moldova, caus.lidia.ion@ase.md

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3203-3221>

Abstract. The efficient educational process requires university accounting training aligned with the needs of practical professional activity. The requirements for accounting education regarding the theoretical and practical skills possessed by the accountant are imposed by the business environment. Higher education institutions have the mission to prepare accountants with complex and interdisciplinary skills and abilities. Students' knowledge obtained as a result of accounting training must also comply with international education standards. The learning outcome must be focused on the knowledge, skills and competencies of accounting students, necessary for practical professional activity in the context of globalization. The quality of the teaching-learning process in the formation of professional skills is a major challenge for university education. This process is based on developing students' skills based on competitive study programs, developed in accordance with international educational requirements and the entrepreneurial environment.

Keywords: accounting, accounting education, individual entrepreneur, professional skills.

JEL Classification: M-41

Introducere. Stimularea antreprenoriatului reprezintă un instrument eficient în fața provocărilor economice. Dezvoltarea economică durabilă și prosperă a unei țări este amplificată de profesioniștii și întreprinzătorii de afaceri mici. Activitățile persoanelor fizice antreprenori și profesioniști influențează transformarea și dezvoltarea comunităților. Persoanele fizice întreprinzători găsesc modalități variate de conectare a resurselor și găsesc căi inedite de desfășurare a activităților, stimulând creșterea condițiilor economice și cultural-sociale. Aceste persoane oferă oportunități de muncă pentru diverse segmente ale populației, contribuind la reducerea șomajului prin crearea locurilor de muncă. Avantajele acestei forme de afaceri sunt semnificative, deși există provocări, precum răspunderea nelimitată. Sprijinirea și încurajarea persoanelor fizice întreprinzători și profesioniști contribuie la creșterea economică și reziliența în fața crizelor economice.

În aceste condiții, antreprenorii doresc să înțeleagă situația financiară a afacerii lor, să gestioneze corect și eficient activitățile, să eficientizeze procesele interne, să consolideze relațiile cu partenerii și clienții, să asigure legalitatea afacerii lor, să genereze beneficii pentru o stabilitate financiară, dar și să optimizeze în condițiile legii valoarea impozitelor. Profesioniștii contabili oferă aceste răspunsuri, având cunoștințele și competențele profesionale, facilitând astfel o comunicare eficientă a informațiilor către conducere. Formarea competențelor contabilului în cadrul învățământului superior trebuie să fie adaptate solicitărilor angajatorilor cu privire la cunoștințele și abilitățile acestuia, iar instituțiile de învățământ superior trebuie să asigure calitativ procesul de instruire.

Conținut. Societatea contemporană așteaptă ca profesioniștii contabili să dețină nivelul de competențe cerut pe piața muncii, fiind format în mare parte de mediul academic universitar. Contabilul trebuie să ofere servicii de înaltă calitate prin aplicarea cunoștințelor cu judecată profesională, atitudine obiectivă și comportament etic. Misiunea contabilului solicită un grad înalt de profesionalism, experiență și raționament profesional. Raționamentul profesional al contabililor trebuie să aibă ca finalitate oferirea utilizatorilor a unor date veridice pentru decizii economice fundamentate.

Evoluția societății și a contabilității au sporit cerințele și exigențele față de educația universitară contabilă. Una dintre provocările de bază ale mediului universitar național constă în asigurarea nivelului de cunoștințe de bază tuturor studenților, precum și competențe suficiente pentru aplicarea acestor cunoștințe în practică. Aceste cunoștințe trebuie să conducă la abilitatea de a selecta diverse variante alternative, de a lua decizii optime, de a prezenta informația și de a explica ideile într-o manieră clară, folosind mijloace de comunicare verbală și scrisă, părților interesate de datele contabile. Ultimele ani au evidențiat cerințe noi pentru domeniul contabil. În prezent, contabilul trebuie să răspundă unor exigențe legate de globalizare, mondializare, internaționalizare a economiilor. Ca consecință se caută utilizarea unui limbaj unic al afacerilor la nivel internațional.

Managerii și utilizatorii informațiilor financiare devin din ce în ce mai conștienți de rolul contabilului pentru întreprindere și economie. Contabilitatea nu trebuie confundată doar cu întocmirea și clasarea de documente și ținerea evidenței acestora. Contabilului îi sunt încredințate spre dirijare și armonizare cifrele privind mișcarea bunurilor economice și surselor unei firme, care ordonate pe anumite categorii, după o schemă bine stabilită, pot descifra situația reală a entității. Cel mai important aspect prin care se caracterizează și se manifestă profesia contabilă este factorul uman caracterizat prin educație, etică și raționament profesional.

Solicitările angajatorilor cu privire la cunoștințele și abilitățile contabililor sunt mari, iar instituțiile de învățământ superior trebuie să asigure absolvenților contabili formarea acestora. Cerințele angajatorilor impun schimbarea continuă a programelor de studii în educația contabilă universitară și ajustarea la cerințele pieței muncii prin atingerea unui nivel înalt de performanță a serviciilor prestate. Astfel, diversificarea ofertei educaționale este indispensabilă procesului educațional eficient. Formarea competențelor calitative ale tânărului contabil în cadrul învățământului superior trebuie să fie adaptate mediului de afaceri din Republica Moldova, format în mare parte din entități micro și mici. În aceste condiții se conturează necesitatea studierii disciplinei ”Contabilitatea persoanelor fizice – întreprinzători și profesioniști”. Analiza programelor de studii universitare, demonstrează că puține universități predau respectiva disciplină.

Dinamica societății moderne axată pe lideri, freelanceri și antreprenori independenți impune studierea aspectelor specifice evidenței și impozitării categoriilor respective de persoane fizice întreprinzători. În programul de învățământ pentru domeniul de formare profesională, la specialitatea „Contabilitate” din cadrul facultății „Contabilitate” a Academiei de Studii Economice din Moldova este inclusă disciplina ”Contabilitatea persoanelor fizice – întreprinzători și profesioniști”.

În contextul economic actual, asigurarea calității evidenței contabile a afacerii este esențială pentru minimizarea riscurilor fiscale și protejarea intereselor antreprenorilor. Facultatea ”Contabilitate” oferă programe academice de înaltă calitate de pregătire a studenților contabili, adaptate la cerințele pieței muncii și ale mediului economic. Pentru a sprijini sectorul dat al economiei, studenții contabili studiază disciplina ”Contabilitatea persoanelor fizice – întreprinzători și profesioniști”. În cadrul acestui obiect sunt dobândite abilități esențiale pentru studierea evidenței contabile într-un mod clar și ușor de înțeles. Disciplina cuprinde particularitățile contabilității persoanelor fizice, contribuind la reducerea neconformităților legale, riscurilor și penalităților fiscale, astfel asigurând gestionarea eficientă a unei afaceri de succes.

Disciplina ”Contabilitatea persoanelor fizice – întreprinzători și profesioniști” dezvoltă aptitudini practice privind organizarea și ținerea contabilității, contribuie la cunoașterea aprofundată a regulilor prevăzute de Legea contabilității și raportării financiare, Standardele Naționale de Contabilitate, Indicații metodice privind contabilitatea pentru persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător. Obiectul ”Contabilitatea persoanelor fizice – întreprinzători și profesioniști” include obiective educaționale, care dezvoltă abilități de comparare, prelucrare, interpretare și analiză a informației contabile.

Întreprinzătorul individual, fiind singurul responsabil de toate datoriile afacerii, poate risca să-și piardă bunurile personale, în cazul în care afacerea are probleme financiare. Printre dificultățile practice ale persoanelor fizice întreprinzători se regăsește capacitatea de extindere minimizată și posibilitățile restrânse în cazul recrutării de personal contabil calificat.

Principala provocare a mediului de afaceri în Republica Moldova, este instabilitatea legislativă, prin modificările legislative frecvente. Scopul întreprinzătorului individual constă în prevenirea riscurilor financiare și protecția afacerii de daune materiale, legale și consecințe juridice. Întreprinzătorul individual se confruntă cu neclarități în asigurarea conformității cu legislația în vigoare, planificarea financiară și fiscală, protecția de amenzi și sancțiuni etc. Antreprenorii mici nu sunt asigurați că activitățile firmei sunt conforme cu legislația în vigoare, nu înțeleg competențele funcționale ale administratorului și contabilului, n-au claritate asupra obligațiilor fiscale. În așa condiții intervine profesionistul contabil.

Principala provocare a profesiei contabile constă în prevalarea fiscalității în fața contabilității. Contabilitatea are mult mai mulți utilizatori, nu doar bugetul. Numărul enorm de rapoarte, declarații solicitate de către diverse instituții ale statului, precum și atitudinea neechivocă a organelor de control față de diferitele entități sunt principalele provocări ale profesiei contabile. Contabilii trebuie să cunoască detaliat consecințele evaziunii fiscale, oferind soluții eficiente de conformare fiscală, care vor proteja afacerea de posibilele erori, evitând riscurile inutile.

Provocările profesionale ale contabilului modern sunt dictate de tehnologiile informaționale pe fundalul unei capacități de adaptabilitate sporită și rapidă a cunoștințelor academice. Astfel, profesionistul contabil de calitate pe parcursul vieții practice instruirea profesională și perfecționarea continuă în domeniul contabilității. Ultimele ani au evidențiat cerințe noi pentru contabili, care trebuie să răspundă unor exigențe legate de globalizare, mondializare, internaționalizare a economiilor. Ca consecință se caută utilizarea unui limbaj unic al afacerilor la nivel internațional.

Concluzii. Mecanismul de învățare trebuie să favorizeze formarea competențelor specifice cerute și abilităților necesare cerute de piața muncii, impuse de provocările schimbătoare ale economiei. Contabilul practician trebuie să gestioneze incertitudini și să găsească soluții creative pentru rezolvarea problemelor din cadrul activităților economice desfășurate de entitate. Competențele contabile teoretice universitare sunt dezvoltate în practică profesională.

Contabilul modern trebuie să fie permanent inițiat în toate modificările ale standardelor naționale și internaționale de contabilitate, de aceea cunoștințele academice sunt completate cu instruirea profesională continuă și perfecționarea pe parcursul vieții. În acest context, instituțiile de învățământ superior au misiunea de a pregăti profesionistul contabil cu competențe de calitate și abilități complexe.

Referințe bibliografice.

1. Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi Nr. 845 din 03-01-1992. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=17094&lang=ro
2. Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=125231&lang=ro#
3. Standardele Naționale de Contabilitate. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=125822&lang=ro#